

ADEVĂRUL ȘI ALTE MINCIUNI

PREMIUL EUROPEAN
PENTRU LITERATURĂ
CRIME 2015

EL E HENRY
HAYDEN

AUTOR
CELEBRU

SOT
IUBITOR

PRIETEN
GENEROS

UCIGAȘ
NEMILOS

TREI

SASCHA ARANGO

FICTION
CONNECTION

Sascha Arango

Adevărul și alte minciuni

Traducere din germană de Laura Karsch

Fatal. O scurtă privire asupra imaginii a fost de ajuns pentru ca sumbra bănuială a lunilor din urmă să devină certitudine. Embrionul zăcea încovoiat ca un batracian, un ochi îl privea țintă. Ce era acolo, deasupra cozii de balaur, un picior sau un tentacul?

Momentele de mare certitudine sunt rare în viață. Dar, în clipa aceea, Henry privi în viitor. Batracianul acesta avea să crească, să devină o persoană. Va avea drepturi, pretenții, va pune întrebări și, la un moment dat, va fi aflat totul pentru a deveni un om.

Pe imaginea ecografică, nu mai mare decât o carte poștală, se vedeau în dreapta, lângă embrion, o scală gri, în stânga litere, sus data, numele mamei și numele doctoritei. Henry nu avea nici cea mai mică îndoială că era autentică.

Betty, care stătea lângă el, la volanul mașinii, și fuma, văzu lacrimile din ochii lui. Îi așează o mână pe obraz. Credea că sunt lacrimi de bucurie. Or el se gândea la soția lui, Martha. De ce nu putea să aștepte ea un copil de la el? De ce Henry trebuia să stea aici, în mașină, lângă această femeie?

Se disprețuia, îi era rușine, îi părea sincer rău. Viața îți dă totul, fusese întotdeauna deviza lui Henry, dar niciodată totul deodată.

Era după-amiază. Dinspre faleză se înălța vuietul monoton al valurilor, vântul îndoia firele de iarbă și apăsa în geamurile laterale ale automobilului Subaru verde. Henry nu trebuia decât să pornească motorul, să apese pedala de accelerație, mașina ar fi gonit peste faleză și s-ar fi prăbușit în adâncul mării. În cinci secunde s-ar fi terminat totul, impactul i-ar fi ucis pe toți trei. Dar pentru asta ar fi trebuit să se ridice din scaunul pasagerului și să schimbe locul cu Betty. Mult prea complicat.

— Ce spui?

Ce să spună? Situația era deja destul de gravă, chestia aceea din uterul ei sigur se mișca deja și, dacă Henry învățase un lucru, atunci acesta era să nu spună ceea ce era mai bine să rămână nespus.

În ultimii ani, Betty nu-l văzuse decât o singură dată plângând, asta fusese la Smith College din Massachusetts, când i se conferise titlul de doctor honoris causa. Până atunci crezuse că Henry nu plânge niciodată. Henry stătuse neclintit în rândul întâi și se gândise la soția lui.

Betty se aplecă peste schimbătorul de viteze și îl îmbrățișă. Ascultară așa, o vreme, unul respirația celuilalt, până când Henry deschise portiera și vomită în iarbă. Revăzu lasagna pe care i-o gătise Marthei la prânz. Semăna cu un compot de embrion, făcut din bucățele de aluat de culoarea cărnii. Priveliștea aceea îl făcu să se înece și începu să tușească îngrozitor.

Betty se descălță, sări din mașină, îl trase pe Henry de pe scaun, îl îmbrățișă și îl strânse cu putere, până când lui Henry îi țâșni lasagna pe nas. Era fenomenal cum reușea

Betty să facă ceea ce trebuie, fără să stea pe gânduri. Stătură așa amândoi în iarbă, lângă Subaru, în timp ce vântul împrăștia firicele de spumă marină.

— Spune acum. Ce să facem?

Răspunsul corect ar fi fost: Scumpa mea, treaba asta nu se va sfârși bine. Dar un asemenea răspuns are urmări. Ori schimbă situația, ori îi pune capăt. Și atunci regretele nu mai sunt nici ele de vreun folos. Și cine ar vrea să schimbe o situație care e bună și comodă?

— Mă duc acasă și îi spun totul soției mele.

— Chiar?

Henry văzu uimirea de pe chipul lui Betty și rămase la rândul său surprins. De ce spusese asta? Nu-i stătea în fire să exagereze, nu ar fi fost necesar să spună totul.

— Cum adică *totul*?

— Totul. Am să-i spun, pur și simplu, totul. Gata cu minciunile.

— Și dacă te iartă?

— Cum să mă ierte?

— Dar copilul?

— Va fi fetiță, sper.

Betty îl îmbrățișă pe Henry și îl sărută pe gură.

— Henry, uneori ești extraordinar.

Da, uneori era extraordinar. Acum se va duce acasă și va înlocui minciuna cu adevărul. Va spune, în sfârșit, totul, fără menajamente, cu toate detaliile urâte, mă rog, poate nu chiar toate, dar, oricum, esențialul. Pentru asta era necesar să taie adânc în ceea ce era sănătos, vor curge lacrimi, durerea va fi cumplită, și pentru el. Va fi sfârșitul încrederii și armoniei dintre Martha și el — dar și un act de eliberare.

El nu va mai fi un derbedeu infam și nu va mai trebui să se rușineze atât de tare. Trebuia să o facă. Adevărul înaintea frumuseții, toate celelalte vor veni de la sine.

Cuprinse talia subțire a lui Betty. În iarbă zăcea un bolovan, suficient de mare și de greu pentru a executa o lovitură mortală. Nu trebuia decât să se aplece și să-l ridice.

— Hai, urcă.

Henry se așează la volan și porni motorul. În loc să gonească înainte, peste marginea falezei, dădu în marșarier și lăsă mașina să ruleze încet înapoi. O mare greșeală, după cum avea să descopere mai târziu.

*

Drumul îngust, din plăci de beton găurite, șerpuia abia vizibil printr-o pădurice de pini, de la faleză până la drumul forestier unde se afla mașina lui, ascunsă sub niște crengi joase. Betty coborî geamul lateral, își mai aprinse o țigară mentolată și trase fumul în piept.

— Doar n-o să facă vreo prostie?

— Sper că nu.

— Cum va reacționa? Îi spui că eu sunt?

Că tu ești ce? îi stătu lui Henry pe limbă să întrebe.

— Îi spun dacă mă întreabă, se mulțumi să răspundă.

Bineînțeles că Martha va întreba. Oricine află că a fost înșelat sistematic vrea să știe de ce, de când și cu cine. E normal. Când suntem înșelați apare o enigmă pe care vrem s-o dezlegăm.

Betty își așează mâna cu țigara aprinsă pe coapsa lui.

— Doar am avut grijă, iubitule. Vreau să zic că nici tu, nici eu nu ne-am dorit un copil, nu-i așa?

Henry încuviință; gestul lui nu putea fi mai sincer și mai profund. Nu, nu-și dorea un copil și în niciun caz de la Betty. Ea era amanta lui, niciodată nu va fi o mamă bună, nu era făcută pentru asta, era mult prea absorbită de propria-i persoană. Un copil cu el i-ar da putere asupra lui, Betty i-ar smulge masca de pe față și l-ar încolți, până când Henry n-ar mai avea cale de scăpare. Cocheta de ceva vreme cu ideea unei vasectomii, dar ceva nedefinit îl reținuse. Poate dorința de a mai avea, totuși, un copil cu Martha.

— A vrut cumva să capete ființă, spuse Henry.

Betty zâmbi, buzele îi tremurară. Henry nimerise tonul potrivit.

— Cred că va fi fetiță.

Coborâra și schimbară iarăși locurile. Betty se așeză la volan, încălță un pantof, apăsă mecanic ambreiajul și mișcă schimbătorul dintr-o parte în alta.

Nu se bucură, își zise ea. Dar n-ar fi fost o așteptare prea mare din partea unui bărbat care tocmai a luat hotărârea să-și schimbe viața și să pună capăt căsniciei sale? Betty nu știa prea multe despre Henry, în pofida relației lor de ani de zile, dar un lucru știa: Henry nu era un om de familie.

De-abia așteaptă, își zise Henry. De-abia așteaptă să renunț la toate pentru ea. Or, el nu avea de gând să renunțe la izolarea lui lipsită de griji pentru o viață de familie pentru care nu era făcut. După marea spovedanie în fața soției sale avea nevoie de o nouă identitate. Va fi o treabă istovitoare să născocească un alt Henry, un Henry doar pentru Betty. Numai gândul la asta îl obosea.

— Pot să fac ceva?

Henry dădu din cap.

— Lasă-te de fumat.

Betty trase din țigară și o aruncă pe geam.

- Va fi îngrozitor.
- Da. Va fi îngrozitor. Te sun când s-a terminat.
Betty băgă în viteză.
- Până unde ai ajuns cu romanul?
- Nu mai am mult.
Henry se aplecă spre ea pe lângă portiera deschisă.
- Ai spus cuiva ceva despre noi doi?
- N-am spus nimănui, răspunse ea.
- Copilul e al meu, nu? Vreau să zic, chiar există, chiar
va veni?
- Da. E al tău. Va veni.

Betty îi întinse buzele întredeschise să i le sărute. Henry se aplecă fără tragere de inimă spre ea, limba ei îi pătrunse în gură ca un șurub gros, fără filet. Henry închise portiera. Betty coborî pe drumul forestier înspre șosea. Privi în urma ei, până când dispăru din câmpul lui vizual. Apoi stinse cu pantoful țigara ei fumată pe jumătate, care zăcea încă arzând în iarbă. O credea. Betty nu-l mințea, fiindcă era prea lipsită de imaginație. Era tânără și athletică, mult mai elegantă decât Martha, frumoasă și mai puțin inteligentă, dar foarte practică. Și acum aștepta un copil de la el; un test de paternitate era de prisos.

Pragmatismul sec al lui Betty făcuse impresie asupra lui Henry încă de la prima întâlnire. Betty își lua ce-i plăcea. Avea inițiativă și picioare zvelte, pistrii pe sâinii ca niște portocale, ochi verzi și păr blond, ondulat. La prima lor întâlnire purtase o rochie cu imprimeu — un model cu animale din specii pe cale de dispariție.

Relația lor a început încă de când s-au întâlnit prima oară. Henry n-a trebuit să-și dea silința, să se prefacă, să o curteze, n-a trebuit — ca de atâtea alte ori — să facă nimic cu perseverență, fiindcă ea îl considera un geniu. De aceea nici nu o deranja câtuși de puțin că el era însurat și nu voia copii. Dimpotrivă. Totul avea să se rezolve în timp. Aștepta de multă vreme pe cineva ca el, i-a spus-o franc. Celor mai mulți dintre bărbați le lipsea, în opinia ei, o oarecare măreție. Ce înțelegea ea prin asta nu i-a spus.

Între timp, Betty ajunsese redactor-șef la editura Moreany. Începuse ca ajutor temporar în departamentul de vânzări, deși se considerase supracalificată pentru acest post, de vreme ce la momentul respectiv își încheiase deja studiile de literatură. Cele mai multe seminarii fuseseră plicticoase și regretase că nu studiasse dreptul, așa cum o sfătuiseră părinții săi. În pofida calificării pe care o avea, posibilitățile de promovare în cadrul editurii erau limitate. În pauzele de prânz se furișa în birourile redactorilor ca să citească. De plictiseală, scosese într-o bună zi din mormanul de manuscrise nesolicitate textul dactilografiat al lui Henry, ca să aibă ce să citească la cantină. Henry expediasse textul printat, fără niciun comentariu, pentru a plăti mai puțin. Până atunci fusese mereu strâmtorat.

Betty citise vreo treizeci de pagini, fără să se atingă de mâncare. Pe urmă dăduse fuga la etajul al treilea, în biroul fondatorului editurii, Claus Moreany, și îl smulsese din moțăiala de amiază. Patru ore mai târziu, Moreany în persoană îi telefona lui Henry.

— Bună ziua, mă numesc Claus Moreany.

— Serios? Dumnezeule.

— Ați scris ceva minunat. Ceva cu adevărat minunat. Ați vândut deja drepturile?

Nu le vânduse. Primul roman, *Frank Ellis*, s-a vândut în zece milioane de exemplare în toată lumea. Un thriller, cum se spune, cu multă violență și multe conflicte. Era povestea unui autist care devine polițist pentru a-l descoperi pe ucigașul surorii sale. Prima sută de mii de exemplare s-a vândut — și a fost mai mult ca sigur și citită — într-o singură lună. Profitul a salvat editura Moreany de la insolvență. Acum, după opt ani, Henry era autor de bestselleruri, tradus în douăzeci de limbi, deținător al mai multor premii și naiba-mai-știe-ce. Între timp, la editura Moreany mai apăruseră încă cinci romane bestseller, toate erau ecranizate, adaptate pentru teatru, iar *Frank Ellis* era deja folosit ca material didactic în școli. Un roman devenit deja clasic. Iar Henry era în continuare căsătorit cu Martha.

În afară de Henry, nu mai știa decât Martha că, de fapt, el nu scrisese nici măcar un cuvânt din romanele acestea.